

MAPA MĚSTA

INFORMAČNÍ CENTRUM

INFO
INFORMAČNÍ
CENTRUM
MĚSTA

Otevírací doba:
Mimosezonní (září - červen)
Po – Pá 07:00 – 17:00
So 08:00 – 12:00

Sezonní (červenec - srpen)
Po – Pá 07:00 – 17:00
So 08:00 – 12:00
Ne 10:00 – 14:00

KONTAKT

Informační centrum města Ústí nad Orlicí a ČD
Sychrova 16
562 24 Ústí nad Orlicí
(Mirové náměstí – přízemí budovy radnice)

E-mail: ic@muuo.cz

Skype: [informacni.centrum.muuo](#)

Telefon: +420 465 514 271

Fax: +420 465 514 338

Facebook: [Informační centrum města Ústí nad Orlicí a ČD](#)

WWW.USTINADORLCI.CZ

Vydalo město Ústí nad Orlicí, Listopad 2012

HISTORIE

ÚSTÍ NAD ORLICÍ

HISTORIE MĚSTA ÚSTÍ NAD ORLICÍ

Město Ústí nad Orlicí se rozkládá v podhůří Orlických hor při soutoku řek Tiché Orlice a Třebovky. Zde, poblíž vlévání jednoho toku do druhého, vznikla na přelomu 12. a 13. st. nevelká osada – podle polohy nazývaná Oustí. Vlastní počátky města Ústí n. O. jsou spjaty s vrcholnou kolonizací ve 2. pol. 13. st., kdy ji z pověření panovníků Václava I. a Přemysla Otakara II. prováděli páni z Drnholce. Nové sídliště bylo založeno na ostrohu nad původní osadou, což do dnešních dnů připomíná téměř pravidelné čtvercové náměstí a uspořádání městského centra. Poddanské městečko bylo pojmenováno po jednom z kolonizátorů Vlémovi z Drnholce – německy Wilhelmswerd (Vlémův ostrov) a jeho další vývoj byl úzce spjat s nově vzniklým panstvím, jehož správním střediskem byl nedaleký hrad Lanšperk. Po dokončení kolonizace zdejšího kraje bylo panství navráceno zpět královské koruně.

Prvni písemná zminka o Ústí n. O. pochází z roku 1285, kdy král Václav II. postoupil panství svému otci Závišovi z Falkenstejna. Avšak po Závišově popravě daruje panovník v roce 1292 západní část lanšperského panství (okoli Ústí n. Orlici a Č. Třebové) nově založenému cisterciáckému klášteru na Zbraslavě u Prahy. Velká vzdálenost tohoto východočeského dominia od zbraslavského kláštera ztěžovala jeho správu a ochranu. Tato nesnáz se v plné míře projevila na počátku 14. st., kdy Lanšpersko bylo napadáno okolními loupeživými panji. Proto jej klášter v roce 1358 prodal nedalekému biskupství v Litomyšli.

Kostel Nanebevzetí
Panny Marie

Po husitských válkách se majiteli panství stali Kostkové z Postupic, za jejichž držení postihlo město v roce 1498 rozsáhlý požár. Proto nejstarší městskou listinou je privilegium pro dva městské pivovary z roku 1499, ale ještě starší památkou na doby dřívější je kostelní zvon Medián (ulit v roce 1473) v chrámu Nanebevzetí Panny Marie.

Sňatkou politikou získali panství na počátku 16. st. Pernštejnove, kteří svými privilegiemi podporili rozvoj cechovní výroby, především plátenictví a soukenictví. Z této doby pochází rovněž nejstarší stavební památky ve městě – budova

sboru Jednoty bratrské (z let 1555–58), a rukopisný kancionál (1592). Poté se majiteli města stali Bohdanečtí z Hodkova, v roce 1588 kupil panství Adam Hrzán z Harasova.

Na sklonku 16. st. bylo přesunuto správní centrum panství z hradu Lanšperk do města Lanškrouna. Roku 1622 získali panství Lichtenštejnove, kteří jej vlastnili až do zrušení vrchnostenské správy v roce 1848. Tehdy se Ústí n. O. stalo samostatnou správní obcí. V letech 1851–1869 zde sídlil okresní úřad, který však byl zrušen a Ústí připadlo pod okresní úřad v Lanškrouně.

Kresba Ústí nad Orlicí z roku 1865

Další požár města v roce 1705 zničil starou radnici, ta dnešní pochází z let 1721–23. Od 18. st. byla původní dřevěná zástavba nahrazována zděnou, kdy barokní stavitelství vtisklo městu novou tvář: mariánský sloup na náměstí, budova děkanství a kostel Nanebevzetí Panny Marie nebo stará křížová cesta při cestě do Litomyšle. Současná křížová cesta z kapliček pochází z počátku 2. pol. 19. st., kdy se zároveň utvářela dnešní podoba náměstí s městskými domy a podloubím.

Kresba Ústí nad Orlicí Antonina Krátkého
z poloviny 19. století

lanškrounskou vrchností o správu nad městem. Proto bylo Ústí v roce 1795 ustanovenno municipálním ochranným městem, čímž měšťané získali větší samostatnost.

Ukázka ručního tkalcovského stavu

Hernychova vila

20. st. získalo Ústí přezvisko „východočeský Manchester“. Tento rozkvět textilníctví dokládá Hernychova secesní vila, ve které dnes sídlí městské muzeum.

Jaroslav Kocián

Quido Tomáš Kocián

Bohuš Heran

Díky hospodářskému vzestupu města se rozvíjí od sklonku 19. st. kulturní a spolkový život. I když jeho kořeny lze spatřovat již ve středověkém Literátském bratrstvu při místním kostele nebo v založení Cecilecké hudební jednoty v roce 1803.

Bubnující legionář

Roskotovo divadlo nebo válečný památník Bubnující legionář od J. Mařátky. Těsně před 2. světovou válkou se podařilo dostavět zdejší nemocnici.

Ústecký betlém

Velikou změnu v životě města přinesla mnichovská dohoda z konce září 1938, kdy bylo vnitrozemské Ústí ze dne na den obklopeno ze tří stran novou hranicí (kromě západu).

Květnové osvobození Rudou armádou v roce 1945 a následný politický a správní vývoj změnil zcela životní tep tohoto maloměsta. Ústí opět získalo statut okresního města, o který svádělo spor s nedalekým Lanškrounem. Tato pozice byla v roce 1960 potvrzena a územně rozšířena. Ústí bylo sídlem okresního úřadu do roku 2002 a okresní soud zde sídlí do dnes. Poválečné období budování socialismu se výrazně podepsalo na dnešní podobě města. Jeho původní charakter s domkařskou zástavbou ústeckých tkalců na Podměstí byl z důvodu rostoucího počtu obyvatel města poznámen novou zástavbou. K tradičnímu textilnictví, které však od 90. let 20. st. zcela z města zmizelo, tehdy přibylo textilní strojírenství a bavlnářský výzkum.

Dnes čítá město (s připojenými obcemi v okolí) necelých 15 tisíc obyvatel a je obcí s rozšířenou působností pro okolní region.

Pečeť města Ústí nad Orlicí

Vedle bohatého hudebního života, např. mezinárodní Kociánova houslová soutěž a rovněž tak Heranova violoncellová soutěž, nelze opomenout tradici ústeckých malovaných betlémů a činnost místních spolků (divadelní ochotníci, scénicky tanec, Sokol, turisté, sportovní akce...). Z mezinárodně výstavby lze dnes ve městě vidět funkcionalistické